

Република Србија
АПЕЛАЦИОНИ СУД У
БЕОГРАДУ
Гж 3821/23
3.8.2023. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

АПЕЛАЦИОНИ СУД У БЕОГРАДУ, у већу састављеном од судија Јелене Стевановић, председника већа, Весне Дамјановић и Иване Марковић Радојевић, чланова већа, у парници тужила АА из ..., ББ из ..., ВВ из ... и ГГ из ..., чији је заједнички пуномоћник Урош М. Ђокић, адвокат из Бајине Баште, ул.Миленка Топаловића бр.67, против туженог ДД из ..., чији је пуномоћник Новак Влаховић, адвокат из Лазаревца, ул.Бранка Радичевића бр.4/2, ради накнаде штете, одлучујући о жалби туженог изјављеној против пресуде Основног суда у Лазаревцу П 50/21 од 11.4.2023. године, у седници већа одржаној дана 3.8.2023. године, донео је

ПРЕСУДУ

ОДБИЈА СЕ жалба туженог, као неоснована и **ПОТВРЂУЈЕ** пресуда Основног суда у Лазаревцу П 50/21 од 11.4.2023. године, у делу става првог изреке којим је обавезан тужени ДД да тужилама солидарно на име накнаде штете исплати износ од 1.305.564,00 динара са законском затезном каматом почев од 11.4.2023. године до коначне исплате.

ПРЕИНАЧАВА СЕ пресуда Основног суда у Лазаревцу П 50/21 од 11.4.2023. године у преосталом делу става првог изреке у погледу досуђене камате тако што **СЕ ОДБИЈА**, као неоснован, захтев тужила којим су тражиле да се обавезе тужени да им на досуђени износ од 1.305.564,00 динара плати законску затезну камату почев од 25.1.2021. године до 10.4.2023. године.

ПРЕИНАЧАВА СЕ решење о трошковима парничног поступка садржано у ставу другом изреке пресуде Основног суда у Лазаревцу П 50/21 од 11.4.2023. године, па **СЕ ОБАВЕЗУЈЕ** тужени да тужилама на име трошкова парничног поступка исплати износ од 167.325,00 динара са законском затезном каматом од дана наступања услова за извршење па до исплате.

Одбија се захтев туженог за накнаду трошкова другостепеног поступка, као неоснован.

Образложење

Побијаном пресудом, ставом првим изреке усвојен је тужбени захтев и обавезан тужени да тужилама солидарно на име накнаде штете исплати износ од 1.305.564,00 динара са законском затезном каматом од 25.1.2021. године, као дана подношења тужбе, до исплате, у року од 15 дана по пријему преписа пресуде. Ставом другим изреке обавезан је тужени да

тужиљама накнади трошкове парничног поступка у износу од 223.950,00 динара са законском затезном каматом од извршности пресуде па до коначне исплате.

Против наведене пресуде, тужени је благовремено изјавио жалбу побијајући у целости је из свих законом прописаних разлога. Трошкове другостепеног поступка је одређено тражио.

Испитујући првостепену пресуду у границама овлашћења из члана 386 ЗПП-а, (“Сл.гласник РС” бр.72/11 са каснијим изменама и допунама) Апелациони суд у Београду је оценио да је жалба туженог делимично основана.

У првостепеном поступку нису учињене битне повреде одредаба парничног поступка из члана 374 став 2 тачка 1, 2, 3, 5, 7. и 9 ЗПП-а, на које другостепени суд пази по службеној дужности нити се наводима жалбе туженог указује на друге повреде поступка које би биле од утицаја на доношење другачије одлуке у погледу главног потраживања. Супротно жалбеним наводима, ожалбена пресуда није захваћена ни битном повредом одредаба парничног поступка из чл.374 ст.2 тач.12 ЗПП-а, јер је изрека пресуде јасна, разумљива и непротивречна сама себи и разлозима пресуде а у образложењу пресуде дати су јасни и непротивречни разлози о свим чињеницама битним за доношење одлуке, што значи да ожалбена пресуда нема недостатака због којих се не би могла испитати.

Према утврђеном чињеничном стању, тужиље су сувласници на кат.парцели ...КО ... са уделима од по 1/6 идеална дела, док је отац туженог сувласник на предметној кат.парцели са уделом од 2/6 идеална дела. Наведена катастарска парцела по култури представља шуму 4. класе, укупне површине 0.98.12 ха. На парцели је извршена фактичка деоба сувласничких удела, тако да тужиље и тужени знају где се налази граница раздвајања за део парцеле који припада оцу туженог и део парцеле који припада тужиљама. Правоснажном пресудом Основног суда у Лазаревцу К 479/15 од 4.4.2018. године окривљени ДД, овде тужени, оглашен је кривим што је у месту ... у временском периоду од јула до краја августа 2013. године у урачунљивом стању, ради крађе, оборио у шуми више стабала, у намери да дрва прода, а количина обореног дрвета је већа од 5 м³, тако што је ангажовао сведока ЂЂ који је извршио обарање стабала букве, цера и граба на кат.парц... КО ... која је власништво оштећених ВВ, ГГ, ББ и АА, овде тужиља, вредности преко 5.000,00 динара, након чега је сведок ЂЂ стабла натоварио у камион, а окривљени је био свестан свог дела чије извршење је хтео и свестан да је његово дело забрањено, чиме је извршио продужено дело шумске крађе из чл.275 ст.2 у вези става 1 КЗ, у вези чл.61 КЗ те му је изречена условна осуда и утврђена казна затвора у трајању од једне године тим да се иста неће извршити уколико окривљени у року од 2 године од дана правоснажности пресуде не учини ново кривично дело, а оштећене, овде тужиље, су упућене на парницу ради остваривања имовинскоправног захтева. Сведок ЂЂ је у свом исказу пред првостепеним судом потврдио да га је тужени ангажовао да посече стабла са парцеле на којој се налази шума, да се ради углавном о дрвету цера, граба и букве, да је иста продао те да је део новца од продаје дрвета исплатио туженом а по њиховом претходном договору. Према налазу и мишљењу вештака шумарске струке Јелке Бабовић од 26.12.2020. године, шума на кат.парц... КО ... је у целости исечена у “почеп” а на парцели се налазе пањеви од сече која је била 2013. године и у односу на моменат вештачења пре 7 година, који су у фази труљења и разградње те је шума обрасла коровом и младим изданцима из пањева од одсеченог дрвета. Надаље, из налаза и мишљења вештака утврђено је да су са дела парцеле који фактички припада тужиљама посечена стабла цера укупне дрвне масе од 240,50 м³, храста китњака укупне количине дрвне масе од 34,45 м³ и липе укупне количине дрвне масе 3,25 м³, односно да је укупна количина посечене дрвне масе 278,20 м³,

да је старост церове дрвне масе као доминантне врсте у шуми била око 60 година а да је опходња цера-зрелост за сечу 80 година те да укупна вредност посечене дрвне масе са дела парцеле тужиља износи 1.044.451,00 динара а висина изгубљеног прираста износи 261.113,00 динара, што даје укупну вредност од 1.305.564,00 динара. Вештак је свој налаз и мишљење дала након обиласка парцеле и идентификације пањева од чисте сече старе 7 година.

На овако правилно и потпуно утврђено чињенично стање првостепени суд је, пошто је претходно правилно оценио да потраживање тужиља није застарело у смислу чл.376, 377, 388 и 392 ст.3 Закона о облигационим односима, правилно применио материјално право и то одредбе чл.154 и 185 Закона о облигационим односима када је усвојио тужбени захтев и обавезао туженог да тужиљама на име накнаде материјалне штете исплати износ од 1.305.564,00 динара, а за своју одлуку у том делу је дао јасне и довољне разлоге, које прихвата и овај суд, као другостепени.

Неосновани су наводи жалбе туженог којима се указује да је првостепени суд погрешно ценио приговор застарелости потраживања јер потраживање тужиља у конкретном случају није застарело с обзиром да се штетни догађај десио у периоду јул-август 2013. године те да су тужиље тужбу за накнаду штете проузроковане кривичним делом могле поднети у року од три месеца од правоснажности кривичне пресуде (постала правоснажна 16.5.2018. године) а евентуално до истека апсолутне застарелости кривичног гоњења за дело у вези са којим је штета настала у смислу чл.377 ст.1 Закона о облигационим односима, односно најкасније до августа 2019. године. Ово због тога што је, супротно жалбеним наводима, првостепени суд правилно оценио да у конкретном случају није наступила застарелост и да је истакнути приговор застарелости неоснован. Наиме, према одредби чл.377 ст.1 Закона о облигационим односима, кад је штета проузрокована кривичним делом, а за кривично дело је предвиђен дужи рок застарелости, захтев за накнаду штете према одговорном лицу застарева када истекне време одређено за застарелост кривичног гоњења, док је ст.2 и 3 ове законске одредбе прописано да прекид застаревања кривичног гоњења повлачи за собом и прекид застаревања захтева за накнаду штете, те да исто важи и за застој застаревања. Сагласно цитираним законским одредбама, када је штета проузрокована кривичним делом, као што је то конкретан случај, а за кривично гоњење је предвиђен дужи рок застарелости, потраживање накнаде штете застарева у року застарелости кривичног гоњења за кривично дело којим је проузрокована штета, а застаревање потраживања накнаде штете, које је прекинуто покретањем и вођењем кривичног поступка, почиње поново да тече од дана правоснажности пресуде којом је штетник оглашен кривим за догађај из кога је штета настала. У конкретном случају, прекид тока застарелости је настао покретањем кривичног поступка против туженог па како је тај поступак окончан доношењем пресуде којом је тужени оглашен кривим за продужено кривично дело шумске крађе из чл.275 ст.2 у вези ст.1 КЗ у вези чл.61 КЗ, за које је предвиђена казна затвора до 3 године, а која пресуда је постала правоснажна 16.5.2018. године то моментом правоснажности ове пресуде рок из чл.377 Закона о облигационим односима почиње тећи изнова, а потраживање коначно застарева истеком апсолутног рока застарелости кривичног гоњења, односно у конкретном случају истеком 6 година од дана правоснажности пресуде којом је тужени оглашен кривим, а који рок супротно жалбеним наводима, није истекао будући да је тужба у овој правној ствари поднета 25.1.2021. године.

Цењени су и наводи жалбе туженог којима се оспорава правилност утврђеног чињеничног стања, указивањем да је вештак излазио на кат.парц...КО ... седам година након штетног догађаја и то без присуства туженог који би евентуално могао да стави примедбе на

налаз вештака, да тужени није тужиљама причинио штету у утврђеном износу јер је у периоду од 7 година било ко могао да исече шуму те да у току поступка није утврђено да је тужени на целој парцели посекао шуму, али су ови наводи неосновани. Ово због тога што је, супротно оваквим наводима жалбе, све важне чињенице за доношење одлуке о основаности тужбеног захтева првостепени суд потпуно и правилно утврдио изведеним доказима, које је правилно ценио у смислу чл.8 ЗПП-а, а околност да тужени није био присутан приликом изласка вештака на кат.парц ... КО ... није од утицаја на правилност ожалбене пресуде обзиром да је првостепени суд из изведених доказа, које тужени током поступка није оспорио, несумњиво утврдио све чињенице којима се доказује да је управо тужени ангажујући треће лице, посекао стабла са парцеле ... КО ... на којој су тужиље сувласници са по 1/6 идеална дела, односно да је тужени извршио радњу којом је тужиљама причињена материјална штета у утврђеном износу. Наиме, из налаза вештака шумарске струке, који је суд прихватио јер је исти дат у свему према правилима струке, утврђено је да је предметна шума у целости исечена, да се на делу парцеле који припада тужиљама налазе пањеви од чисте сече старости 7 година, да су са дела парцеле који припада тужиљама посечена стабла цера укупне дрвне масе од 240,50м³, хроста китњака укупне количине дрвне масе од 34,45м³ и липе укупне количине дрвне масе од 3,25м³ те да укупна вредност посечене дрвне масе са овог дела парцеле износи 1.044.451,00 динара а да је висина изгубљеног прираста 261.113,00 динара односно да је укупна висина штете на делу парцеле који припада тужиљама 1.305.564,00 динара. Налаз и мишљење вештака, који су тужиље приложиле уз тужбу, представља доказни предлог о ком суд одлучује применом одредаба чл.308 и 315 ЗПП-а. Тужени у одговору на тужбу и током поступка није оспорио основаност постављеног тужбеног захтева нити се противио извођењу овог доказа, па је суд пошто је оценио да је предложени доказ битан за доношење одлуке, одредио извођење доказа читањем достављеног налаза и мишљења те је омогућио туженом да се на исти изјасни, па је након изнетих примедби од стране туженог а које се односе на утврђену вредност посечених стабала, првостепени суд извео доказ саслушањем вештака који се у свом исказу изјаснио да остаје при вредности дрвне масе датој у свом налазу те да је исту утврдила према ценовнику ЈП Србија шуме. Тужени ни након саслушања вештака, није имао примедби у погледу количине посечене дрвне масе која је утврђена вештачењем, а остао је при приговору на налаз вештака у погледу утврђене висине, односно вредности посечене дрвне масе, али сем паушалних навода да оспорава налаз вештака у погледу висине, до окончања поступка пред првостепеним судом није предложио извођење било ког доказа којим би налаз вештака у погледу утврђене вредности, био доведен у сумњу. Стога, како су тужиље током поступка доказале постојање свог потраживања у утврђеној висини то тужени који им то право оспорава сноси терет доказивања чињеница које би спречиле настанак или остварење тог њиховог права, у смислу чл.231 ст.3 ЗПП-а па како он то није учинио то се оваквим наводима жалбе не доводи у сумњу правилност и законитост ожалбене пресуде.

Неосновано се и наводима жалбе туженог указује да првостепени суд током поступка није саслушао туженог и да туженом није дата могућност да расправља пред судом и евентуално поставља питања предложеним сведоцима, чиме је учинио битну повреду одредаба парничног поступка из чл.374 ст.2 тач.7 ЗПП-а. Ово због тога што из стања у списима следи да је првостепени суд тужбу са прилозима уредно доставио туженом, да је након тога тужени у остављеном року доставио суду одговор на тужбу и пуномоћје којим је ангажовао адвоката да га заступа у овој парници, да је суд на заказана рочишта уредно позивао пуномоћника туженог те да је исти био присутан и на рочишту за главну расправу на коме је изведен доказ саслушањем вештака и сведока ТЂ те да је пуномоћнику туженог дата могућност да саслушаном вештаку и сведоку поставља питања, а што је он и учинио. Из

наведеног следи да је туженом омогућено да расправља пред судом и да у конкретном случају не постоји незаконито поступање суда због кога би ожалбена пресуда морала бити укинута, у смислу чл.374 ст.2 тач.7 ЗПП-а. Осим тога, суд је о предлогу туженог за извођење доказа саслушањем парничних странака одлучио на рочишту за главну расправу одржаном 11.4.2023. године у присуству пуномоћника парничних странака, тако што је овај предлог одбио јер је оценио да извођење тог доказа, код већ утврђеног чињеничног стања није било нужно, а које овлашћење суд има сагласно одредби чл.315 ст.2 ЗПП-а, па имајући у виду све напред наведено то одбијањем предлога за извођење доказа саслушањем туженог у својству парничне странке, супротно жалбеним наводима, није учињена битна повреда одредаба парничног поступка на коју се тужени позива у жалби.

Цењени су и наводи жалбе којима се оспорава правилност ожалбене пресуде указивањем да у овој парници не постоји потпуна процесна заједница јер је један од сувласника на предметној парцели отац туженог те да је исти морао учествовати у поступку, али су и ови наводи неосновани. Ово због тога што у конкретном случају не постоји нужно супарничаство у смислу чл.211 ЗПП-а, јер је предмет ове парнице накнада материјалне штете коју тужиле, као сувласници на предметној кат.парцели потражују због тога што је тужени посекао стабла са дела парцеле који њима припада и тиме им причинио штету, па у таквој ситуацији тужиле као сувласници на предметној кат.парцели су овлашћене да у односу на треће лице које им је причинило штету траже накнаду независно од сувласника који такав захтев није поставио, у смислу чл.426 ЗОО-а.

Приликом одлучивања овај суд је имао у виду и остале наводе жалбе туженог, али је код напред наведеног оценио да су исти без утицаја на доношење другачије одлуке у погледу главног потраживања, па их посебно не обрађаје сходно чл.396 ЗПП-а.

Међутим, првостепени суд је погрешно применио материјално право када је тужиле на досуђени износ главног потраживања признао законску затезну камату од 25.1.2021. године до дана пресуђења, а на коју повреду другостепени суд пази по службеној дужности.

Наиме, одредбом чл.189 ст.1 и 2 ЗОО-а је прописано да оштећеник има право како на накнаду обичне штете, тако и на накнаду измакле користи те да се висина накнаде штете одређује према ценама у време доношења судске одлуке, изузев случаја када закон наређујешто друго. У конкретном случају, висина штете је утврђена на рочишту за главну расправу од 11.4.2023. године на коме се судски вештак изјаснио у погледу вредности посечене дрвне масе и на ком рочишту је закључена главна расправа, па тужилема по оцени овог суда, на досуђени износ накнаде припада законска затезна камата од дана пресуђења (11.4.2023. године), у смислу чл.277 у вези са чл.189 ст.2 ЗОО-а. Због тога је ожалбена пресуда у делу за камату на износ главног потраживања преиначена и одлучено као у ставу другом изреке ове пресуде.

Надаље, основано се жалбеним наводима туженог побија одлука о трошковима поступка садржана у ставу другом изреке ожалбене пресуде, указивањем да је приликом обрачуна трошкова првостепени суд погрешно применио Тарифу о наградама и накнадама трошкова за рад адвоката.

Наиме, висина трошкова парничног поступка обрачунава се према тарифи која важи у време одлучивања, у смислу чл.11. Тарифе о накнадама и наградама за рад адвоката, па како се у време одлучивања у овом поступку (11.4.2023. године) примењивала Тарифа о наградама и накнадама трошкова за рад адвоката ("Сл.гласник РС" бр.121/12 ... 37/21) која је ступила на

снагу 22.4.2021. година то сходно Тарифном броју 13 ове тарифе, обзиром на вредност спора (1.305.564,00 динара), тужиљама оцу за састав тужбе припада износ од 11.250,00 динара, за заступање на одржаним рочиштима износ од по 12.750,00 динара а за приступ на неодржана рочишта износ од 7.125,00 динара. Због тога је одлука о трошковима поступка преиначена и тужиљама признати трошкови у износу од укупно 167.325,00 динара, а који трошкови обухватају трошкове за састав тужбе од стране пуномоћника из реда адвоката у износу од 11.250,00 динара, заступање тужиоца од стране адвоката на три одржана рочишта у износу од по 12.750,00 динара и приступ на једно неодржано рочиште у износу од 7.125,00 динара као и трошкове таксе на тужбу и првостепену пресуду у износу од по 55.350,00 динара, све обрачунато по АТ важећој у време одлучивања. На досуђени износ трошкова поступка тужиљама припада законска затезна камата сходно чл.277. и 324 ЗОО-а.

Са свега изложеног, одлучено је као у ставу првом, другом и трећем изреке ове пресуде, применом одредаба чл.390, 394 тач.4 и 401 тач.3 ЗПП-а, док је одлука као у ставу четвртог изреке донета применом чл.153 и 165 ЗПП-а, обзиром да је тужени успео са жалбом само у незнатном делу, а у погледу кога нису настали посебни трошкови.

**ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА – СУДИЈА
Јелена Стевановић, с.р.**

За тачност отправка
Управитељ писарнице
Јасмина Ђокић